

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ПРЕДМЕТУ «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ» ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМПЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРИКЛАДІ САМОЗАХИСТУ

Годлевський П. М.¹, Старіков В. С.²

Херсонський державний університет¹, Національний університет водного господарства та природокористування²

Анотації

У роботі проаналізовано стан навчання з використанням ІКТ (інформаційно компютерних технологій) у навчально-тренувальному процесі фізичним вихованням. Представлений пошук інноваційних форм навчання з застосуванням ІКТ на прикладі електронного навчального посібника «Жіночий самозахист». Встановлена ефективність використання посібника під час проведення педагогічного експерименту.

Ключові слова: ІКТ (інформаційно компютерні технології), навчальний процес, студентки, жіночий самозахист, електронний навчальний посібник.

В работе проанализировано состояние учебы с использованием ИКТ (информационно компьютерных технологий) в учебно-тренировочном процессе физическим воспитанием. Представлен поиск инновационных форм учебы с применением ИКТ на примере электронного учебного пособия «Женская самозащита». Установлена эффективность использования пособия во время проведения педагогического эксперимента.

Ключевые слова: ИКТ (информационно компьютерные технологии), учебный процесс, студентки, женская самозащита, электронное учебное пособие.

In-process the analysed state of studies is with the use of ICT (informatively communicative technologies) in an educational-training process to physical educations. Presented search of innovative forms of studies with the use of ICT on the example of electronic train aid the «Woman self-defence». The set efficiency of the use of manual is during realization of pedagogical experiment.

Key words: ICT (informatively communicative technologies), educational process, students, woman self-defence, electronic train aid.

Вступ.

Необхідність постійного удосконалення навчально-педагогічного процесу з фізичного виховання в умовах кредитно-модульної системи навчання потребує як матеріального забезпечення найсучаснішими навчальними засобами, так і пошуком інноваційних форм навчання, покликаних активізувати навчально-тренувальний процес.

Це питання особливо актуальне в ситуації різкого збільшення інформаційного потоку, обумовленого створенням електронних засобів інформації та всесвітнього інформаційного середовища [3; 4]. Якщо для теоретичної підготовки більшості спеціальностей складові процесу здобуття необхідних знань та вмінь визначені, то для занять фізичним вихованням ця проблема до кінця не вирішена. За допомогою збільшення обсягу самостійного ознайомлення студентами з навчальними матеріалами у доступній формі, підвищиться ефективність методики навчання та тренування, основною перевагою яких, є збільшення часу на якісне відпрацювання проблемних тем в самостійній підготовці. Використан-

ня засобів ІКТ у навчально-тренувальному процесі з фізичного виховання істотно змінить саму методику навчання – зробить процес навчання і тренування більш творчим та креативним [4; 5].

Професійна підготовка з використанням ІКТ у вищій школі досліджувалася відомими українськими фахівцями (В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, І. А. Зязюн, Н. Є. Кондратенко, С. Д. Максименко, М. І. Михальченко, О. С. Падалка, Л. Н. Преждо, О. Я. Савченко та ін.), які розробили відповідну теоретичну і правову базу стосовно навчання з використанням ІКТ. Натомість аналіз стану в галузі фізичного виховання та спорту засвідчив, що навчання з використанням ІКТ у навчально-тренувальному процесі фізичним вихованням не набула системного і цілеспрямованого характеру і залишається слабкою ланкою. Окрема інформація представлена в вигляді презентацій дисертаційних робіт, майстер-класів окремих спортивних видів і популярних медико-психологічних тем, пов'язаних із здоров'ям людини.

Виходячи із завдань сьогодення застосування інформаційно-компютерних технологій (ІКТ) у навчально-тренувальному

процесі з фізичного виховання, на прикладі жіночого самозахисту, можуть бути використані для:

широкого застосування дистанційних форм навчання техніки самозахисту;

глибокого вивчення теоретико-методичних тем спортивного виду;

самостійного відпрацювання окремих технічних елементів та прийомів техніки самозахисту [2; 3; 4; 5].

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити необхідність застосування ІКТ у навчально-тренувальному процесі фізичним вихованням на прикладі електронного навчального посібника «Жіночий самозахист».

Завданнями дослідження були:

1. Вивчити умови впровадження засобів ІКТ в навчально-тренувальний процес з фізичного виховання;

2. Експериментально обґрунтувати модель впровадження електронного навчального посібника з «Жіночого самозахисту».

Матеріал і методи.

Вирішення поставлених завдань проводилося загальноприйнятими **методами:** теоретичний аналіз і узагальнення практичного досвіду; аналіз науково-методичної літератури, вивчення компонентів навчального та програмового забезпечення з метою визначення сутності і технологій професійного навчання з використанням ІКТ.

Організація дослідження. У дослідженні прийняло участь 30 студенток І курсу стаціонару Національного університету водного господарства та природокористання м. Рівне, з яких було сформовано експериментальну та контрольну групи (по 15 студенток в групі), які паралельно відпрацьовували два змістовні модулі програми фізичного виховання для студенток спортивного учбового відділення з самозахисту.

Відмінності в організації навчально-тренувальних занять полягали у тому, що експериментальна група відпрацьовувала змістовні модулі за допомогою практичних занять і укладеного нами електронного навчального посібника, а контрольна група проводила вивчення матеріалу за традиційною методикою навчання. Електронний навчальний посібник містить основи мето-

дики навчання жіночому самозахисту, теоретичний та практичний матеріал, історичні, психологічні, правові, методичні аспекти жіночого самозахисту. Модульний контроль здійснювався в обох підгрупах. У процесі дослідження вивчалася ефективність експериментальної методики порівняно з традиційною. Оцінка ефективності розробленої методики передбачала оцінку якості навчання при оптимальних часових та фізичних затратах студенток, оцінку гарантованого досягнення покращення виконання технічних дій та прийомів. Кожна тема електронного навчального посібника завершувалася практичним контролем та тестовими завданнями. Набір тестів дозволяє студенткам оцінити рівень своїх теоретичних знань, виділити найбільш важливі питання для вивчення теми, проводити самостійно перевірку отриманих знань.

Результати дослідження.

Після проведення дослідження була здійснена паралельна оцінка ефективності навчання як в контрольній так і в експериментальній групах. Результати засвоєння першого змістовного модуля засвідчили, що продуктивного рівня відтворення теоретичних знань досягли 75 % студенток у експериментальній, та 35 % – в контрольній групах. Покращення володіння технікою самозахисту студентки контрольної групи 36 %, експериментальної групи – 64 %. Слід відзначити, що, не зважаючи на відсутність досвіду роботи з електронним навчальним посібником, навчання за даною методикою дозволило студенткам експериментальної групи показати при контролі в середньому більш високий бал успішності у порівнянні зі студентками контрольної групи. Академічні оцінки за засвоєння першого змістовного модуля «Історичні та психологічні основи жіночого самозахисту», «Техніко-тактична підготовка» свідчать, що рівень теоретичних знань більшості студенток експериментальної групи відповідає оцінці «добре», а контрольної – «задовільно».

Результати оцінки виконання другого змістовного модуля та перевірки тестових завдань показали, що покращення володіння технікою самозахисту досягли 49 % студентів експериментальної групи при 30 % –

в контрольній групі. На продуктивному рівні другий змістовний модуль захистили 67 % студентів у обох групах. Слід відмітити, що репродуктивному рівню відповідали знання 14 % студентів експериментальної та 23 % студентів контрольної груп.

У процесі експерименту було виявлено недоліки розроблених розділів, була проведена корекція і оформлення розділів електронного навчального посібника «Жіночий самозахист». На основі даних дослідження було уточнено технологічні елементи кожного з апробованих розділів, котрі приймалися до уваги при розробці інших тем електронного навчального посібника.

Висновки.

1. Використання ІКТ (інформаційно компютерних технологій) створюють реальні умови для вивчення тем, та удосконалення техніко-тактичних дій тренування жіночим самозахистом. Основою нових ІКТ фізичного виховання студентів є створення електронних засобів навчання, що дозволяє значно підвищити ефективність навчально-тренувального процесу.

2. Електронна форма представлення освітньої інформації являє собою зручну

альтернативу традиційним паперовим навчальним матеріалам: підручникам, посібникам тощо. Головні переваги електронної форми навчальної інформації, для самостійної роботи студентів – більш широкі можливості представлення навчального матеріалу (відео, звук, динамічне зображення – анімація), інтерактивність, можливість проведення віртуальних експериментів. Оскільки інтерактивні моделі та віртуальні експерименти максимально наближені до реальних систем, такий підхід підвищує інтерес студентів до занять з фізичного виховання, покращує якість підготовки на практичних заняттях. Крім того, використання електронного навчального посібника полегшує роботу самого викладача на заняттях і застосовується в самостійній роботі студентів.

3. ІКТ (а саме електронні підручники) дають змогу моделювати такі умови відображення дійсності, завдяки яким студентки можуть об'єктивно та за короткий час з достатньою повнотою оволодіти внутрішніми закономірностями рухів із складнокоординаційною структурою при вивченні прийомів самозахисту.

Література

1. Навчальна програма для вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації (Київ, 2003 р.).

2. Сайт Національного університету водного господарства та природокористання, кафедра фізичного виховання.

3. www.mon.gov.ua

4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=30173

5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/laws/ Ukaz_Pr_347.doc

6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/laws/ZU_2984.doc

7. www.tspu.edu.ua/кредитно-модульна система